

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-537/13

Birutė Šiba
v.
Arūnas Devėnas

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 93/13/EHS — Oblast působnosti — Spotřebitelské smlouvy — Smlouva o poskytování právních služeb uzavřená mezi advokátem a spotřebitelem“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (devátého senátu) ze dne 15. ledna 2015

1. *Ochrana spotřebitelů — Zneužívající klauzule ve spotřebitelských smlouvách — Směrnice 93/13 — Oblast působnosti — Smlouva o poskytování právních služeb uzavřená mezi advokátem a fyzickou osobou — Zahrnutí*

[Směrnice Rady 93/13, bod 10 odůvodnění a čl. 2 písm. b) a c)]

2. *Ochrana spotřebitelů — Zneužívající klauzule ve spotřebitelských smlouvách — Směrnice 93/13 — Cíl — Ochrana slabší strany — Použití v rámci smluv o poskytování právních služeb*

(Směrnice Rady 93/13, bod 10 odůvodnění)

3. *Ochrana spotřebitelů — Zneužívající klauzule ve spotřebitelských smlouvách — Směrnice 93/13 — Oblast působnosti — Dopad veřejnoprávního či soukromoprávního charakteru poskytování služeb, které jsou předmětem smlouvy — Neexistence — Výjimka — Klauzule sjednávané ve smlouvách o poskytování právních služeb*

[Směrnice Rady 93/13, bod 10 a 14 odůvodnění a čl. 2 písm. c)]

4. *Ochrana spotřebitelů — Zneužívající klauzule ve spotřebitelských smlouvách — Směrnice 93/13 — Zneužívající klauzule ve smyslu článku 3 — Posouzení vnitrostátním soudem — Kritéria*

(Směrnice Rady 93/13, čl. 4 odst. 1 a článek 5)

1. Směrnice 93/13 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách musí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na standardizované smlouvy o poskytování právních služeb uzavřené mezi advokátem a fyzickou osobou, která nejedná pro účely, které spadají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání.

Jak totiž uvádí desátý bod odůvodnění směrnice 93/13, jednotná pravidla týkající se zneužívajících klauzulí se musí vztahovat na všechny smlouvy uzavírané mezi prodávajícími nebo poskytovateli a spotřebiteli, jak je definuje čl. 2 písm. b) a c) uvedené směrnice. Směrnice 93/13 tedy smlouvy, na které se vztahuje, definuje prostřednictvím odkazu na určitou vlastnost smluvních stran podle toho,

zda jednájí v rámci podnikatelské činnosti či nikoli. Advokát, který poskytuje za úplatu právní službu ve prospěch fyzické osoby, která jedná pro soukromé účely, je tak „prodávajícím nebo poskytovatelem“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 93/13. Na smlouvu o poskytování takové služby se tedy režim této směrnice vztahuje.

(viz body 20, 21, 24, 35 a výrok)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 22, 23)

3. S ohledem na cíl ochrany spotřebitelů, který sleduje směrnice 93/13 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách, veřejnoprávní nebo soukromoprávní charakter prodávajícího nebo poskytovatele, či zvláštní úkoly, které tento subjekt plní, nemohou určovat otázku samotné použitelnosti uvedené směrnice. V tomto ohledu se čl. 2 písm. c) směrnice 93/13 týká všech aktivit souvisejících s určitou obchodní nebo výrobní činností nebo povoláním bez ohledu na to, zda je příslušná fyzická nebo právnická osoba veřejnoprávně nebo soukromoprávně vlastněná, a jak uvádí její čtrnáctý bod odůvodnění, tato směrnice se vztahuje rovněž na obchodní, výrobní nebo odborné činnosti veřejnoprávní povahy.

Pokud jde tedy o právní služby, které poskytuje advokát za úplatu, okolnost, že advokáti musí v rámci svých činností dbát na dodržování důvěrnosti vztahů s „klienty-spotřebiteli“, nepředstavuje překážku použití směrnice 93/13 na standardizované klauzule smluv o poskytování právních služeb. Smluvní klauzule, které nebyly individuálně sjednány, zejména klauzule, které jsou vypracovány za účelem obecně rozšířeného používání, totiž jako takové neobsahují individualizované informace týkající se klientů advokátů, jejichž zveřejnění by mohlo narušit povinnost mlčenlivosti v souvislosti s povoláním advokáta. Je zajisté pravda, že specifické vypracování smluvní klauzule, zejména klauzule týkající se způsobů výpočtu odměny advokáta, by mohlo případně – přinejmenším incidenčně – odhalit určité aspekty vztahu mezi advokátem a jeho klientem, které musí zůstat utajeny. Taková klauzule by však byla sjednána individuálně, a proto by se na ni směrnice 93/13 nevztahovala.

(viz body 25, 28, 30–32)

4. Pro účely posouzení zneužívajícího charakteru smluv, na něž se vztahuje směrnice 93/13 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách, se musí zohlednit povaha služeb, které jsou předmětem těchto smluv, v souladu s čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice, vykládaným ve světle jejího osmnáctého bodu odůvodnění. Toto posouzení musí vnitrostátní soud, jemuž byla věc předložena, provést s ohledem na tuto povahu a s přihlédnutím ke všem okolnostem v době uzavření smlouvy, které její uzavření provázely.

Pokud jde o smlouvy o poskytování právních služeb, přísluší tak vnitrostátnímu soudu, aby v souladu s čl. 5 první větou směrnice 93/13 zohlednil při posouzení jasnosti a srozumitelnosti smluvních klauzulí zvláštní povahu těchto služeb, a aby na základě druhé věty tohoto článku tyto klauzule v případě pochybností vyložil způsobem pro spotřebitele nejpriznivějším.

(viz body 33, 34)